

Statskonsulenternes Indberetninger for Aaret 1941.

IV.

Beretning fra Statskonsulent Johs. Jensen.

Aaret 1941 gav ikke sin Forgænger noget efter i Retning af vanskelige Produktionsvilkaar for Mejeribruget — tværtimod.

Den fuldstændige Mangel paa Oliekager i Forbindelse med en daarlig Høst, der i visse Egne af Landet grænsede til Misvækst, bevirkede, at Fodringsforholdene saavel Sommer som Vinter beredte Mælkeproducenterne store Vanskeligheder. Mælkemængden blev mindre og Kvaliteten daarligere. Smørrets Kvalitet sank — særlig i Vintermaanederne til et Lavmaal, som vi ikke har kendt siden 1920.

For Konsulentarbejdet blev Aaret ogsaa sin Forgænger lig med mange Rejsebesværigheder og som Følge deraf en stærkt reduceret Arbejdsydelse.

Jeg har været paa Rejse i 283 Dage, og Arbejdet er udført efter samme Linie som i tidligere Aar. Kun er Antallet af Mejeribesøg stærkt reduceret, og jeg har navnlig ikke som i tidligere Aar kunnet efterkomme de mange Opfordringer fra Mejerierne om Besøg.

Mejeribesøgenes Antal udgjorde da ogsaa kun 74. Anledningen til disse var i de færreste Tilfælde Vanskeligheder med Smørkvaliteten, selv om der i Vintermaanederne ofte kunde være Grund dertil. Men Mejeribestyrerne var klar over, at Kvalitetstilbagegangen, hvad enten det var i Konsistens eller Smagen, skyldtes Fodringsforholdene. Og vi saa da ogsaa, at saa snart Køerne kom paa Græs, var Smørkvaliteten paa de Mejerier, der satte noget ind paa at holde den, paa Højden igen. En Del Besøg er foretaget for at planlægge Installationen af Pladeapparater og Overgang til Elektricitet som Drivkraft. Begge disse Spørgsmaal er nu praktisk talt løst i den sydlige Del af Distriktet, og i den nordlige er der kun Elektricitetsspørgsmaalet, der volder Vanskeligheder.

Det er et stort Gode, hvor disse to Spørgsmaal er løst rationelt paa Mejerierne. Brændselsspørgsmaalet spiller ikke nær saa stor en Rolle for saadanne Mejerier, og driftsøkonomisk er det af meget stor Betydning, at Udgifterne til Kraft og Varme kan holdes nede med 33—50 pCt. sammenlignet med, hvor man arbejdede med „3 Apparat-Systemet“.

Smørbedømmelserne har taget en ikke ringe Del af min Tid. 79 Dage har været optaget af Bedømmelse paa de forskellige Eksportfirmaers Lagre. Disse Lagerbedømmelser blev efter Indstilling fra De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation gjort obligatorisk fra 1. September 1941, saaledes at enhver autoriseret Smørekseptør har Pligt til at gennemføre ugentlige Lagerbedømmelser efter nærmere fastsatte Regler. Naar man gennem en Aarrække har henvist til den Betyd-

ning, vore Lagerbedømmelser har haft for Smørrets Kvalitet hos de Eksportfirmaer, hvor de blev bedst gennemførte, kan det kun glæde en, at man gennem faste Regler har gjort det muligt at overføre disse Lagerbedømmelser til samtlige Eksportører. Om Tidspunktet for denne Sags Gennemførelse kunde der diskuteres, men det maa anses som en uvurderlig Støtte for dansk Mejeribrug, at vi den Dag, der maaske stilles større Krav til vort Smørs Kvalitet og Smøreksperten i det hele taget, har Rammerne i Orden, saa vi er i Stand til at gennemføre den Eksportkontrol, som jeg ogsaa flere Gange har efterlyst i mine Aarsberetninger. Af andre Smørbedømmelser, jeg har deltaget i, kan nævnes 50 Smørudstillinger i de 9 Mejeristforeningskredse i Distriktet. 11 Gange har jeg deltaget i Statens Smørbedømmelser, og 8 Gange har jeg besigtiget Kølehusmør for Landbrugsministeriets Markedsregulerings-Udvalg. Ved de provinsielle Mejeriudstillinger har jeg medvirket som Smør-, Oste- eller Mælke-dommer, og inden for den jydsk Udstilling har jeg deltaget i nogle Udvalgs møder.

Jeg har i Aarets Løb deltaget i en lang Række Møder. Der har været Møder i Landbrugsministeriet, i Smørekspertudvalget, i Statens Mejeriudvalg, i Landsmejeriorganisationernes og de provinsielle Aarsmøder, i Konsulentmødet i København og et Møde i Det kgl. danske Landhusholdningsselskab. Jeg har deltaget i og holdt Foredrag ved de lokale Amtsmejeriforeningers Generalforsamlinger inden for Distriktet, ligesom jeg har deltaget i de lokale Smørekspertforeningers Generalforsamling og holdt Foredrag to Steder. Sønderjydske Mejeriforening, hvis Sekretær jeg er, har givet Anledning til 15 Møder. Endnu kan nævnes, at en Købstads Mælkeudvalg gav 3 Møder, og forskellige andre Forhold gav 10 Møder.

Ved Mejerigeneralforsamlinger eller andre Lejligheder har jeg i Aarets Løb holdt 19 Foredrag. Jeg har som sædvanlig været Censor i Fysik og Tegning ved de to Mejeriskoler: Dalum og Ladelund.

Mit Hjemmearbejde har været af sædvanlig Art. Jeg har redigeret Mejeriteksten i „Nordslesvigsk Landbrugs- og Mejeritidende“ og skrevet en Del Artikler i Fagblade.

Fra 10.—18. August foretog jeg sammen med min Kollega *Ibsen* en Rejse til Tyskland for at se paa dansk Kølehusmør. Om denne Rejse er afgivet en særlig Beretning andetsteds.

Den 1. September ansatte De danske Mejeriforeningers Fællesorganisation *tre nye Mejerikonsulenter*, hvis Arbejde skal udføres paa Linie med det af Statskonsulenterne udførte Arbejde.

Som Følge heraf blev Distrikterne omlagt, og for mit Vedkommende har jeg nu 3 Bøtteudstillingskredse med 145 Mejerier mindre. Siden 1928, da mit Distrikt fra kun at omfatte Sønderjylland ogsaa kom til at omfatte Ribe og Ringkøbing Amter, har jeg Gang paa Gang udtalt Ønskeligheden af, at Konsulentstaben inden for Mejeribruget blev udvidet, for at vi bedre kunde varetage vor Gerning og bedre imødekomme de Krav, Mejeribruget stillede til os. Det er derfor naturligt, at jeg hilser denne Udvidelse med Glæde og haaber, at Mejeribrugets Konsulentstab, naar først Trafikforholdene bliver bedre, maa kunne gennemføre Arbejdet paa bedre Maade end hidindtil.